

Ständigt konfronteras vi med all världens terroredåd, krig, förföljelser och svältkatastrofer och på hemmaplan är det bara tal om näthat, kränkningar, mobbning. Vi kan ibland tycka att det är ondska och synd som triumferar och får sista ordet. Men idag fick vi höra i mässans kollektbön: ”Evige Fader, genom Kristi lidande har du brutit mänsklighetens förbannelse under synd och intighet.” Det är det som är Långfredagens glada budskap. Evangeliet är alltid ett glatt budskap, även när det handlar om historiens största tragedi, Jesu lidande och död på korset. Det är så Gud handlar i vår värld: genom att han låter sin Son ta på sig allt detta befriar han oss från slaveriet under ondskan och från syndens förbannelse. Precis innan Jesus böjer ner huvudet och överlämnar sin ande till sin Fader säger han: ”Det är fullbordat” (Joh 19:42). Det betyder att han har fullbordat världens frälsning. Gud har fått sista ordet. Hur stor syndens och ondskans makt än är kan detta aldrig få sista ordet. Vi vet mer än tidigare generationer hur mycket ont som sker och hur mycket lidande människor får utstå, eftersom vi lever i en global och medial värld där allt ont från världens alla hörn rapporteras. Därför kan det vara en frestelse för oss att ge upp hoppet och fastna i modlöshet, eftersom det onda tycks triumfera. Mer än någonsin måste vi därför ta vår tillflykt till Kristi heliga kors. Den fornkryrkliga hymnens ord *Ave Crux spes unica* – Var hälsat kors, vårt enda hopp – har aldrig varit så aktuella och livsviktiga som idag.

Genom vår kristna tro har vi fått den stora nåden att få insikt i att lidandets, ondskans, dödens och syndens verklighet aldrig kan triumfera. Men vi måste också ta till oss detta budskap, så att vi kan hjälpa alla dem som inte har detta hopp att förstå att det bara är i Jesu kors och uppståndelse som livets djupaste mening kan bli tydlig. Så många människor omkring oss har inte mött Jesus och fått veta att de kan få erfara hans oändliga kärlek mitt i deras lidande och svårigheter. Korset har för många förlorat sitt hoppfulla budskap. Det blir tydligt när man ser dödsannonserna i tidningen att fler och fler sätter sitt hopp till en blomma, en fågel eller motorcykel, just eftersom man inte förstår att korset är vårt enda hopp. När Gud blir människa och delar vår verklighet, tar han också på sig den mörka, svåra baksidan av vår tillvaro. Han vill dela också detta med oss för att befria oss från ”förbannelsen under synd och intighet”. Gud blir Emanuel, Gud-med-oss i Jesus Kristus. Inifrån tar han på sig allt det vi inte klarar av att bära och lyfter bördan från våra skuldror. Han vill till och med dela dödens fasansfulla verklighet med oss för att bryta dödens udd och göra den till bron och vägen till det eviga livet. Vi kan aldrig skilja Långfredag från Påsken. Jesus vill dela den smärta som vi får gå igenom här på jorden för att vi skall få del av hans eviga glädje.

Det är detta saliga utbyte som är kärnan i vårt liv som kristna. Vi är aldrig bara hänvisade till vår egen lilla existens utan genom dopet har vi redan fått del av Guds eviga liv. Mitt i ett liv som vi vet leder fram till döden får vi erfara att vi är föremål för en ständig och evig kärlek, som vill bära oss genom livets alla lidanden in i den härlighet som aldrig skall ta slut. Det finns en universell, gränslös barmhärtighet, som strömmar emot oss från Kristi heliga kors som vi idag får hylla. Bästa sättet att vörda denna barmhärtighet som uppenbaras på korset är att vi i Jesu efterföljd hjälper dem som går böjda under sitt kors att bära det.

Det finns en slags mystisk solidaritet i lidandet. Vi kan kalla det medkänsla, empati, medlidande. Jag brukar använda ett ord som egentligen inte finns på svenska, men jag tycker att det borde få finnas: i-lidande. Jungfru Maria vid korsets fot är en levande illustration av detta begrepp i-lidande. Hon lider mer i honom, sin älskade Son än i sig själv. När vi verkligen älskar någon av hela vårt hjärta går vi liksom in denna persons inre. Vi får tro att det är så Jesus gör med oss. Han går in i vårt inre och hjälper oss att bära vårt lidande. Lidandet kan väcka det djupaste och finaste till liv i människor. Hur fruktansvärt lidandet än kan vara, har det alltsedan Gud har velat dela denna mänskliga verklighet med oss fått en mening, ett hopp. Det som var förstelnat och fruset inom oss kan väckas till liv, när vi konfronteras med en annan människas lidande. Men dessvärre kan vi också sluta oss i likgiltighet och bitterhet inför lidandet. Idag blir vi därför inbjudna, ja uppfordrade att öppna oss för den korsfäste Herren som vädjar om vår kärlek: ”Detta har jag gjort för er, vad vill ni göra för mig?”

Om vi inte berörs av Jesu lidande och hela världens lidande som vilar på hans hjärta, är det en tragedi utan like. Samtidigt är det viktigt att förstå att detta i-lidande inte behöver vara något känslösamt. Det avgörande är att vi verkligen lever oss in i den gränslösa barmhärtighet som Jesus har uppenbarat på korset och låter den tränga in oss, så att vi också kan leva oss in i och dela vår nästas kors. Korset kan skapa denna universella solidaritet, som sedan yttrar sig i vårt sätt att leva med varandra och dela varandras bördor. Då börjar vi också skymta påskdagsmorgonens gryning mitt i världens mörker. Långfredag och påsk är inte olika storheter utan aspekter av samma verklighet: Gud vill dela vår tillvaro för att vi skall få dela hans. Han ber oss att få vara med oss i vårt liv, dela det som är svårt med oss, hjälpa oss att bekämpa synd och ondska. Allt det vi inte klarar av på egen hand vill han ta på sig. Låter vi honom få göra det, då får vi också dela hans eviga härlighet. Ett bättre utbyte är svårt att tänka sig. Han delar världens och vår egen Långfredag och vi får dela hans eviga Påsk.